

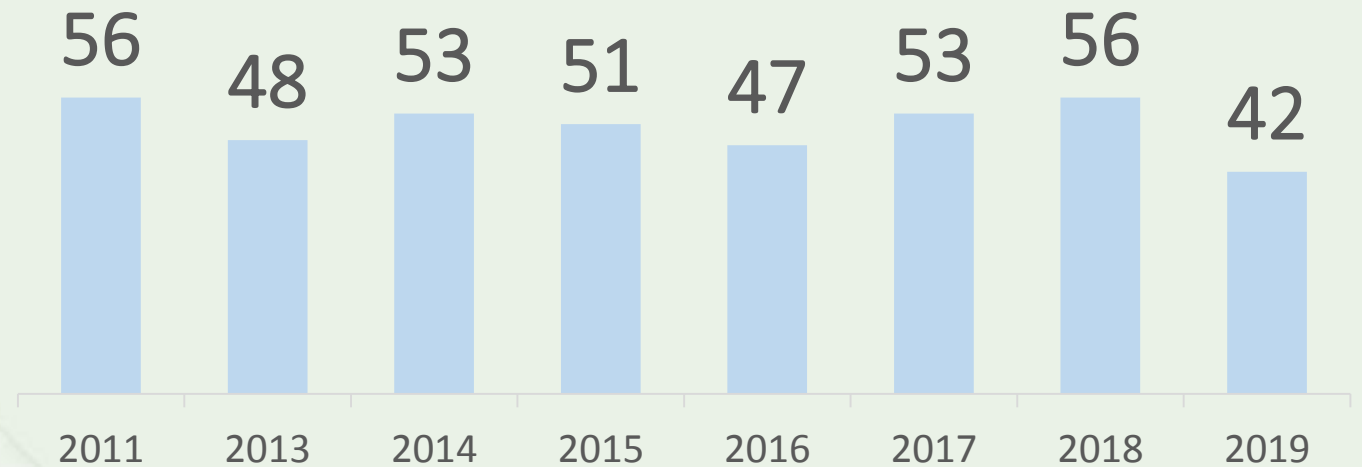
NOĆ KNJIGE 2019

Kvaka – Ured za kreativnu analizu
Zagreb, Travanj 2019.

ČITANOST KNJIGA

(pročitali barem jednu knjigu u posljednih godinu dana)

4 = srednja vrijednost (median) pročitanih knjiga
N = 419 (oni koji su pročitali barem jednu knjigu)

A woman with dark hair is shown from the chest up, reading a book. The book cover is visible and features the title 'The Sea Wolf by Jack London' and a picture of a sea wolf. The image is semi-transparent and serves as a background for the text on the left side of the slide.

Prosjek 42%

VJEROJATNOST DA OSOBA S KOJOM
RAZGOVARATE ČITA POVEĆAVA SE
UKOLIKO RAZGOVARATE S ...

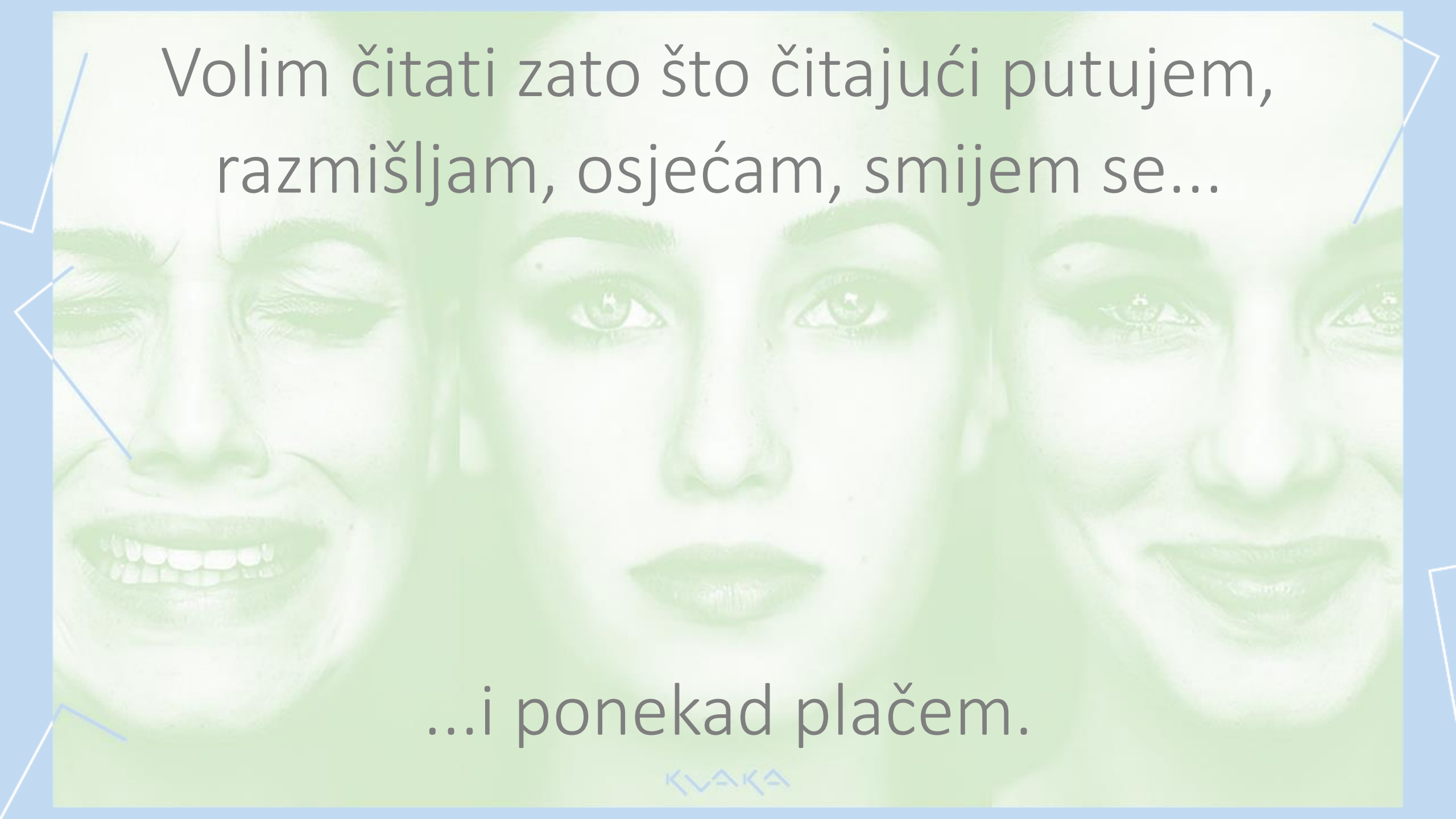
ženskom osobom (50%),
osobom u dobi 26-35 godina (50%),
visokoobrazovanom osobom (69%)
ili
s nekim čija su osobna primanja
6.000-8.000 hrk mjesečno (65%).

Mijenja li se čitanost
ili
svijet koji nas okružuje?

Volim čitati zato što
obožavam knjigu.
Prvo je uzeti u ruku,
osjetiti miris,
otvoriti prvu
stranicu i nestati u
neki drugi svijet...

Volim čitati zato što
mi tada najviše radi
mašta,
zbog svojevrsne
mentalne higijene,
obogaćivanja
vokabulara,
širenja vidika...

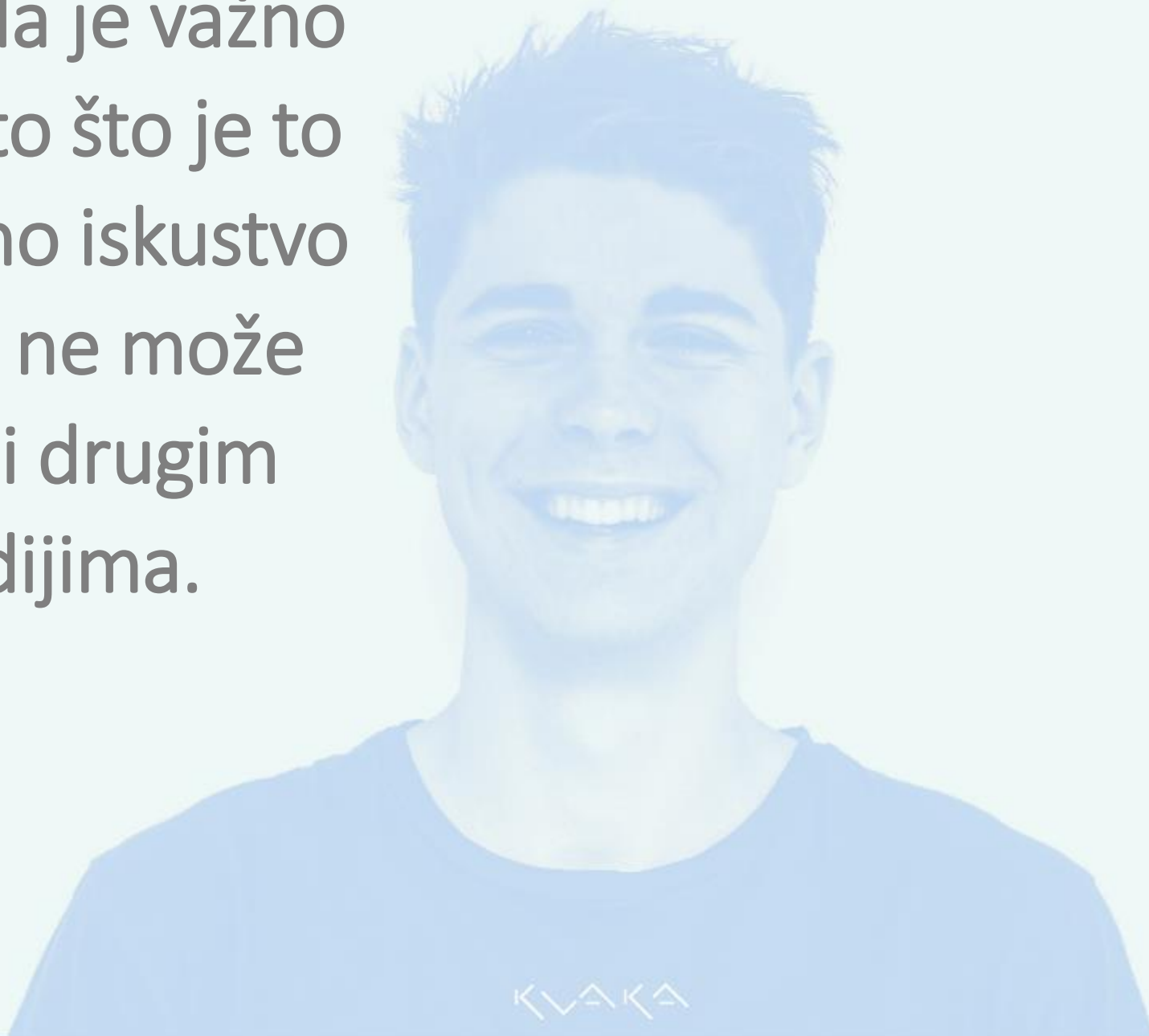

Volim čitati zato što čitajući putujem,
razmišljam, osjećam, smijem se...

...i ponekad plačem.

Mislím da je važno
čitati zato što je to
specifično iskustvo
koje se ne može
iskusiti drugim
medijima.

KLAKA

A young boy wearing a cap and a plaid shirt is sitting on a wooden bench, laughing heartily. He is holding an open book in his lap. The background is a blurred outdoor setting with other people and structures. The image has a light blue border with white geometric shapes.

S knjigom ulaziš u novi
svijet, naučiš, doživiš,
prepoznaš se,
relaksiraš, opustiš...

VRIJEME NOVIH TEHNOLOGIJA I NOVIH SADRŽAJA

„Na ostalim medijima svi podražaji su aktivni. Dominiraju vizualni sadržaji, sve je blještavo, u bojama, privlačno. Serije su zamijenile čitanje, to su 'romani novog doba'.“

A ČITANJE ZAHTIJEVA DODATNI ANGAŽMAN

„Sve je servirano, dostupno na klik. Danas se 'skrola', a ne čita, a čitanje je došlo do nivoa gdje baš treba uložiti trud. Trebaš knjigu prvo nabaviti da bi je pročitao, sadržaj na internetu ne treba.“

Zašto se čitanost mijenja?

ČITANJE ZAHTIJEVA STRPLJENJE

„Instant-rješenja – imamo dosta ljudi koji bi rado da je u jednoj knjizi sve objašnjeno. Koji zapravo ne misle da je to proces istraživanja.”

ČITANJE ZAHTIJEVA DISCIPLINU

„Meni je to nešto što svjesno ne želim zanemariti. Ali da mi je čitanje toliko puno zanimljivije nego pogledati dobar film, pa i nije. Prije smo na televiziji imali 3 programa, sada ih je 160.”

Zašto se čitanost mijenja?

KNJIGA VIŠE NIJE PRISTUP ZNANJU

„Prije bez da uzmeš nešto čitati i bez da istražuješ, nisi mogao ništa saznati. Sada na Googleu pročitaš tri članka vezana uz neku temu i već si relativno upoznat.”

KNJIGA VIŠE NIJE „IN”

„Prije 30-40 godina vidjeti tinejdžera kako čita na klupi je bio statusni simbol. To je pametan, inteligentan čovjek i to je bio nekakav ideal. Današnji mladi, ako vide na klupi dijete kako čita, ismijavat će ga. Gubi vrijeme i takve stvari.”

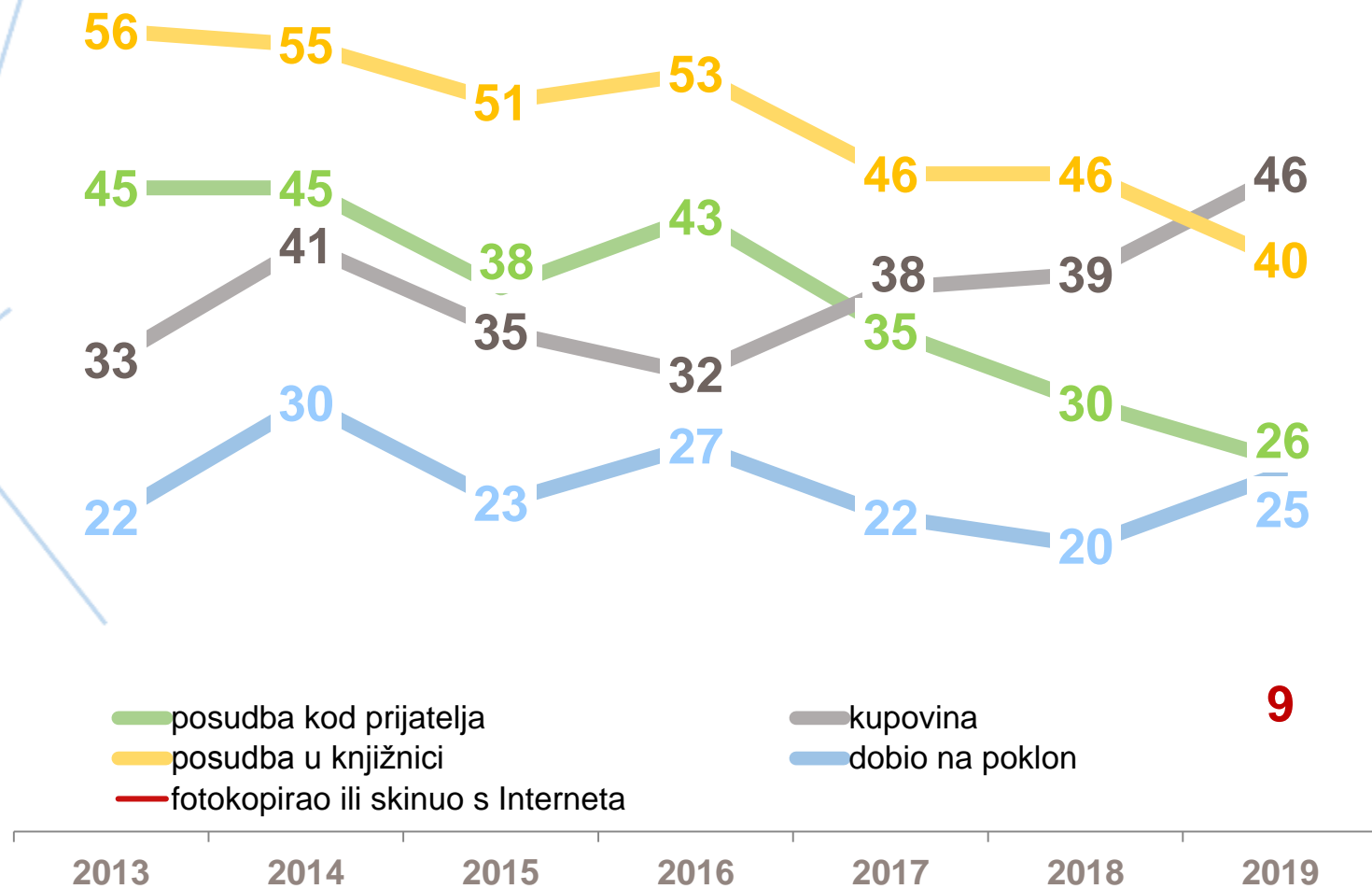
Zašto se čitanost mijenja?

BOGATSTVO INFORMACIJA DOVODI DO SIROMAŠTVA POZORNOSTI

„U količini informacija koje dobivamo smanjena je i pozornost. Meni se zna dogoditi da kada netko ima dužu objavu na FB i piše ispod 'read more', ja to ne pročitam. Jednostavno ne mogu. Navikao sam na kraću formu.”

„Meni se, recimo, teško koncentrirati kada čitam. Svako malo gledam na mobitel. Kad nisam imao smartphone, bilo mi je lakše. Mogao sam tri sata samo listati knjigu. Danas mi je to teže jer mobitel je tu, sve je ubrzanije.”

Zašto se čitanost mijenja?

„Razlog može biti broj primjeraka koji dobijemo u knjižnicu. Ako mi dobijemo 3 umjesto 12 – ta knjiga je dostupna za tek nekolicinu ljudi. Postoji hrpa ljudi koji dođu u knjižnicu i kažu 'ja ću si to kupiti, neću čekati.'”

ČITANOST KNJIGA

N = 419 (čitači)

BELETRISTIKA

58%

PUBLICISTIKA

32%

STRUČNE

28%

PRIRUČNICI

21%

DJEČJE

10%

UMJETNOST

10%

STRIP

3%

ČITANOST KNJIGA

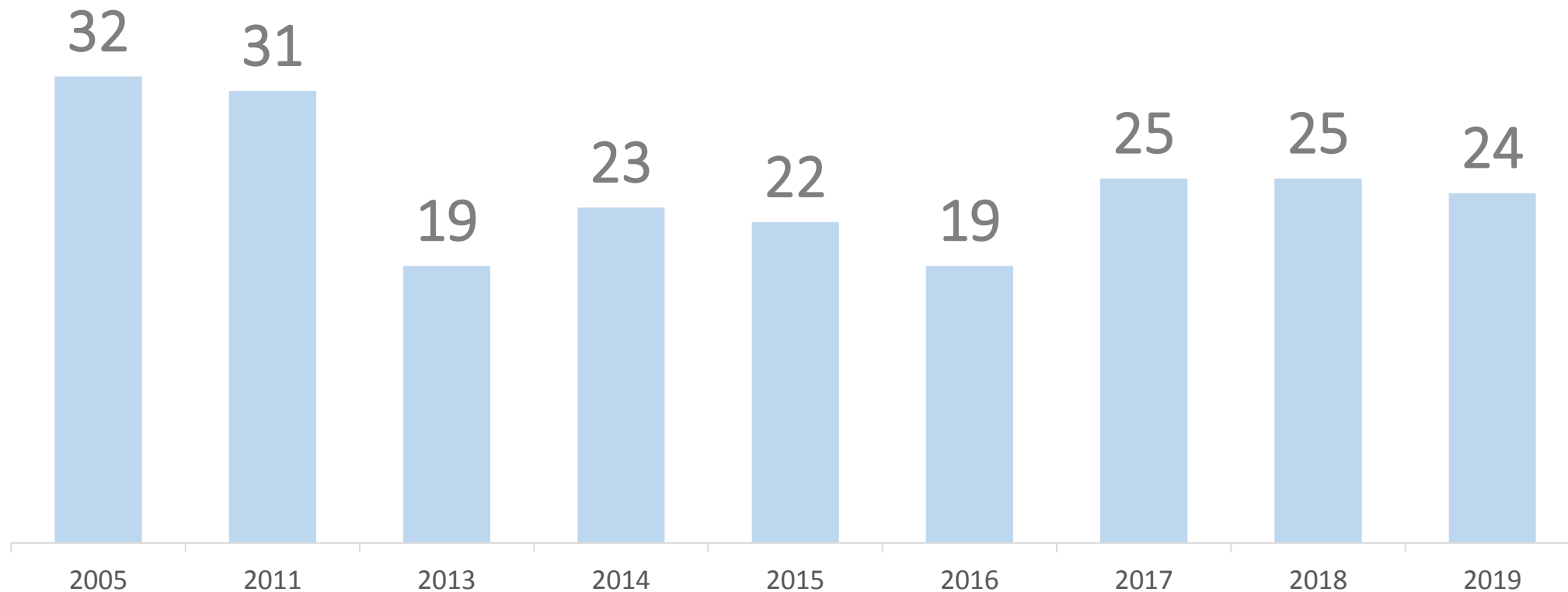
N = 419 (čitači)

KUPOVINA KNJIGA

KUPOVINA KNJIGA

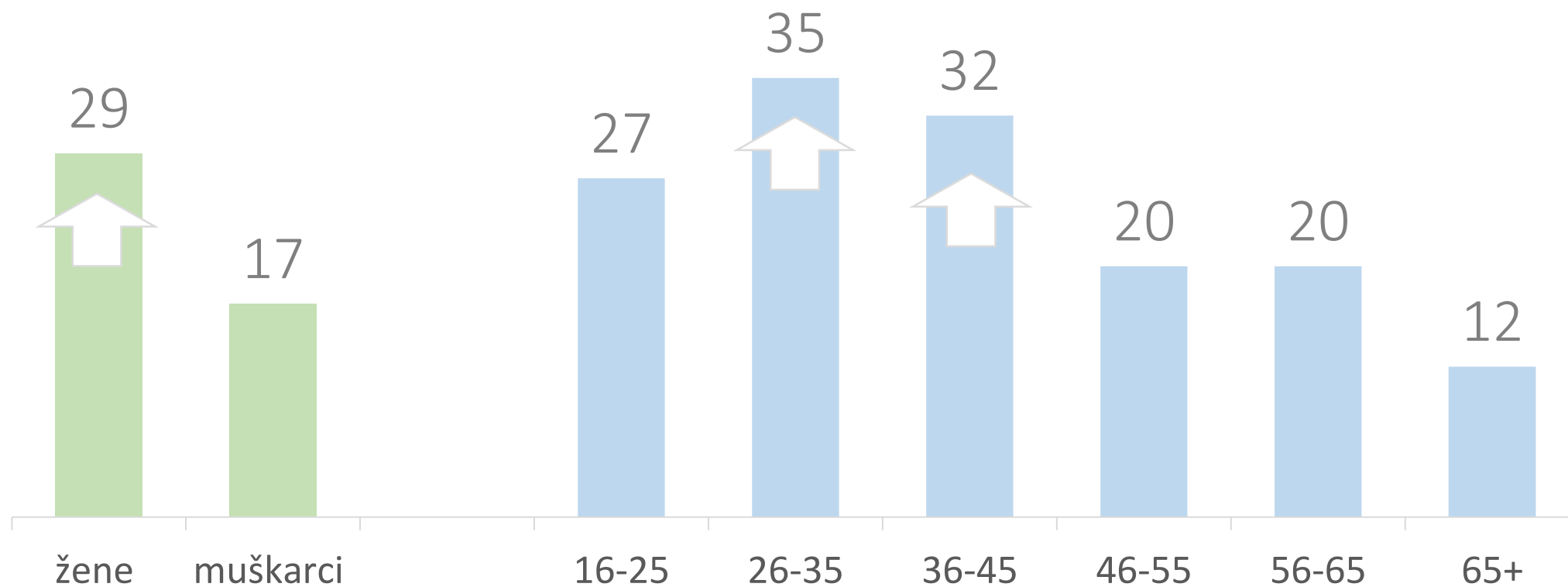
(kupili barem jednu knjigu u posljednja 3 mjeseca)

2 = srednja vrijednost (median) kupljenih knjiga

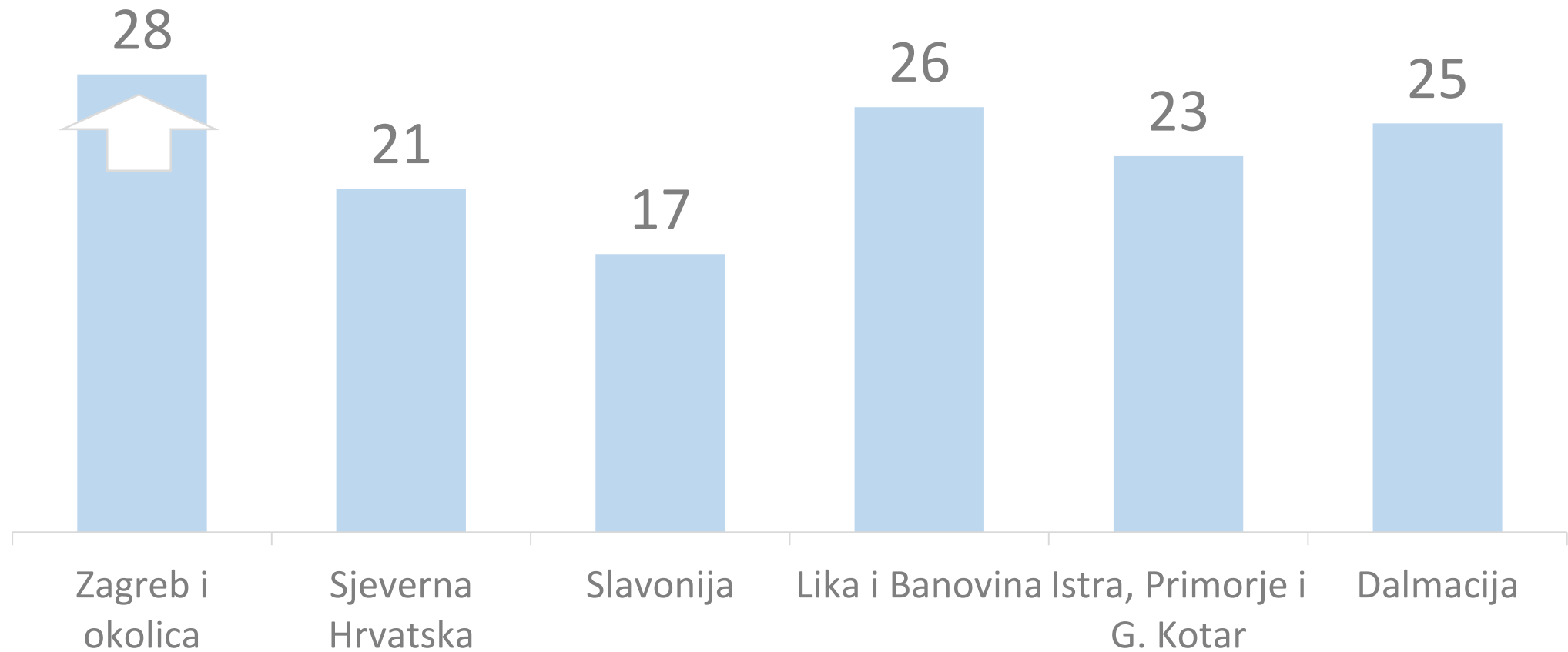
 N = 238 (oni koji su kupili barem jednu knjigu)

„Žena od 35 do 55 i to drastično iznad svih ostalih kategorija.“

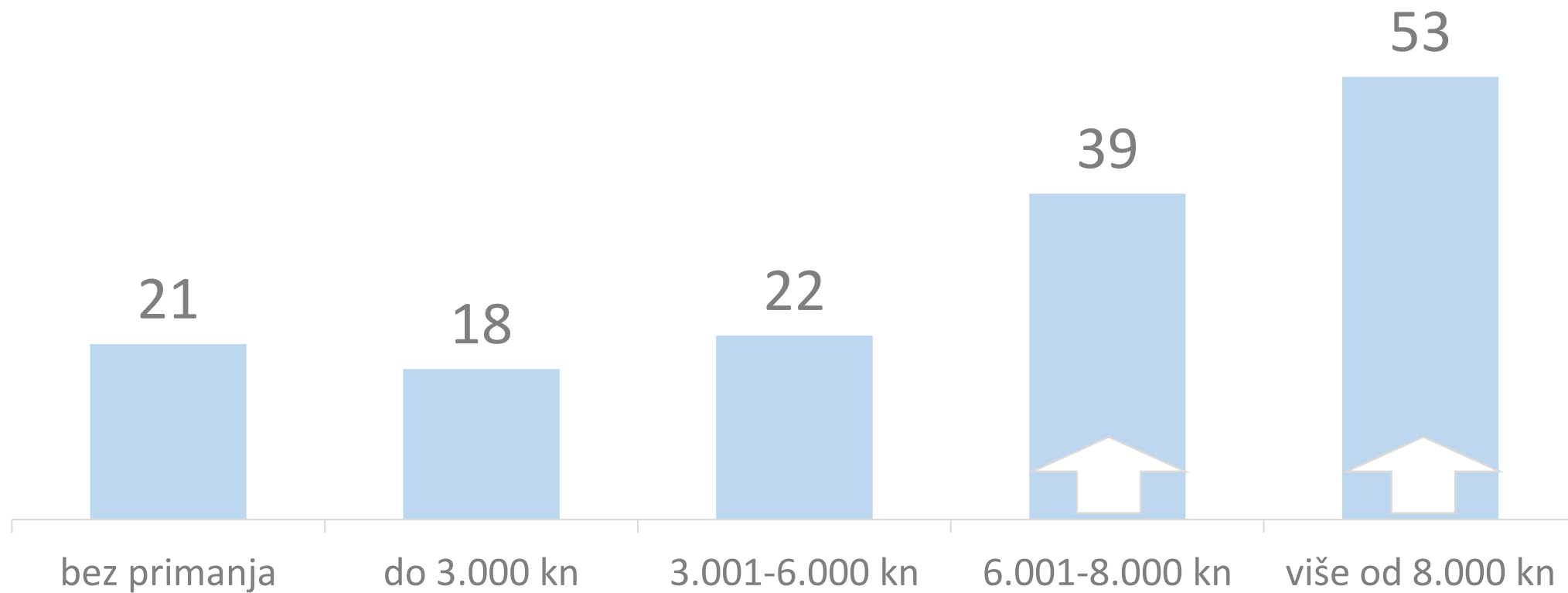
N = 238 (KUPCI)

„Uzmemo li od Trga bana Jelačića do Osijeka, jedina ozbiljna knjižara je na Kvatriću.“

N = 238 (KUPCI)

„Ja mogu iskustveno reći da je budžet velika prepreka.
Volim imati knjigu, ali si je ne mogu uvijek priuštiti.”

KNJIGA JE STATUSNI SIMBOL

„Ja imam prijatelje koji kupuju knjige na Interliberu i tamo troše tisuće kuna, a nikada ne pročitaju nijednu. Moda je doći na Interliber i kupiti knjigu.”

KUPOVINA NA INTERNETU

„Ako nađem na ebay-u. Znam naći izdanja za 3 dolara. Jesu rabljena, ali to mi je zapravo i draže. Nekada u knjižnici toliko platim zakasninu, pa je bolje da imam kod kuće.”

Zašto se kupuju knjige?

POSTOJANJE BOOK INFLUENCERA

„Book influenceri. I oni su počeli utjecati i imaju pratitelje koji će čitati ono što oni čitaju i kupiti to na Interliberu.”

„INSTAGRAMIČNE” SU

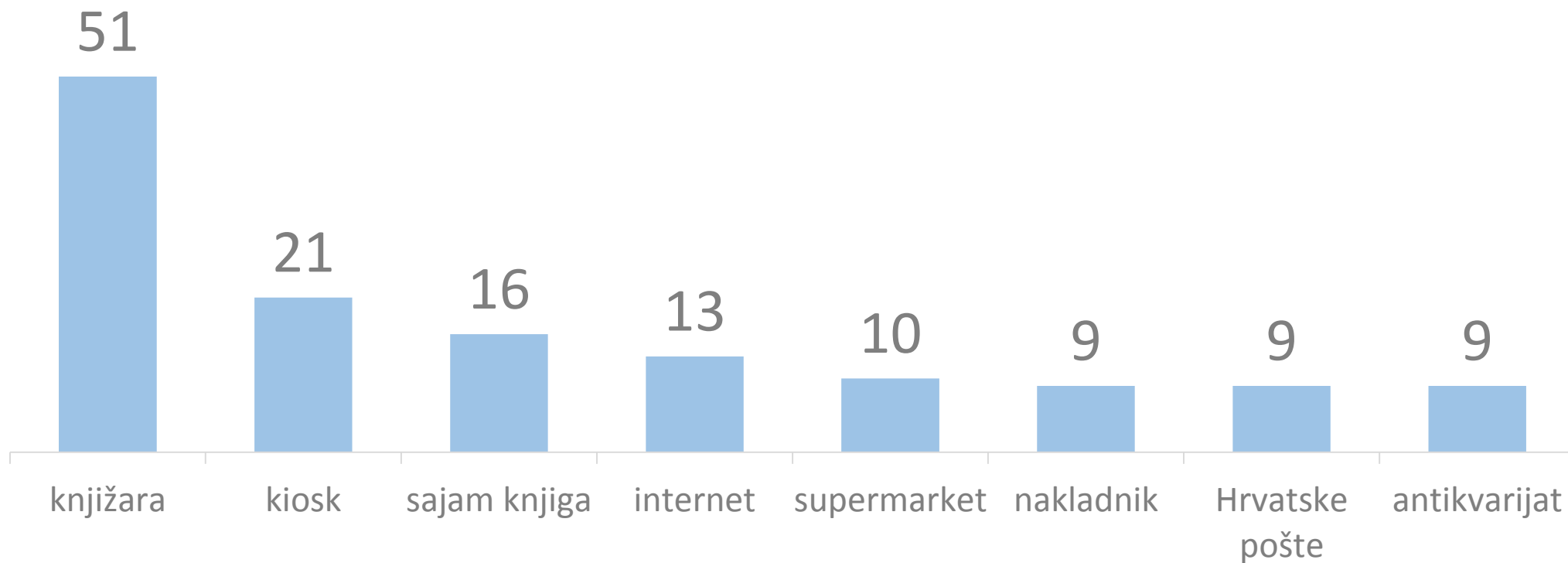
„Vole ih poslikati. Onako, kada ih naredaju.”

Zašto se kupuju knjige?

MJESTA KUPOVINE KNJIGA

Gdje kupujete knjige?

VOLIMO MALE, TOPLE, NATRPANE KNJIŽARE U KOJIMA RADE LJUDI ZA KOJE ZNAMO DA VOLE KNJIGU

„Meni je dobra XXX knjižara. Malo je nakrcanija jer su morali sužavati prostor, ali ona mi se sviđa. Lakše se diše u njoj. Imam dobro iskustvo i s osobljem. Čini mi se da su zainteresirani. Nisam imao osjećaj da to odrađuju.”

ILI
VELIKE, MODERNE KNJIŽARE KOJE SU,
IZMEĐU OSTALOG, MJESTO SUSRETA I
KOJE NUDE DODATNE KULTURNE
SADRŽAJE

„Meni je bilo dobro kada se otvorilo jer je bio i kafić i činilo se da ima dosta prostora koji je baš posvećen knjizi.”

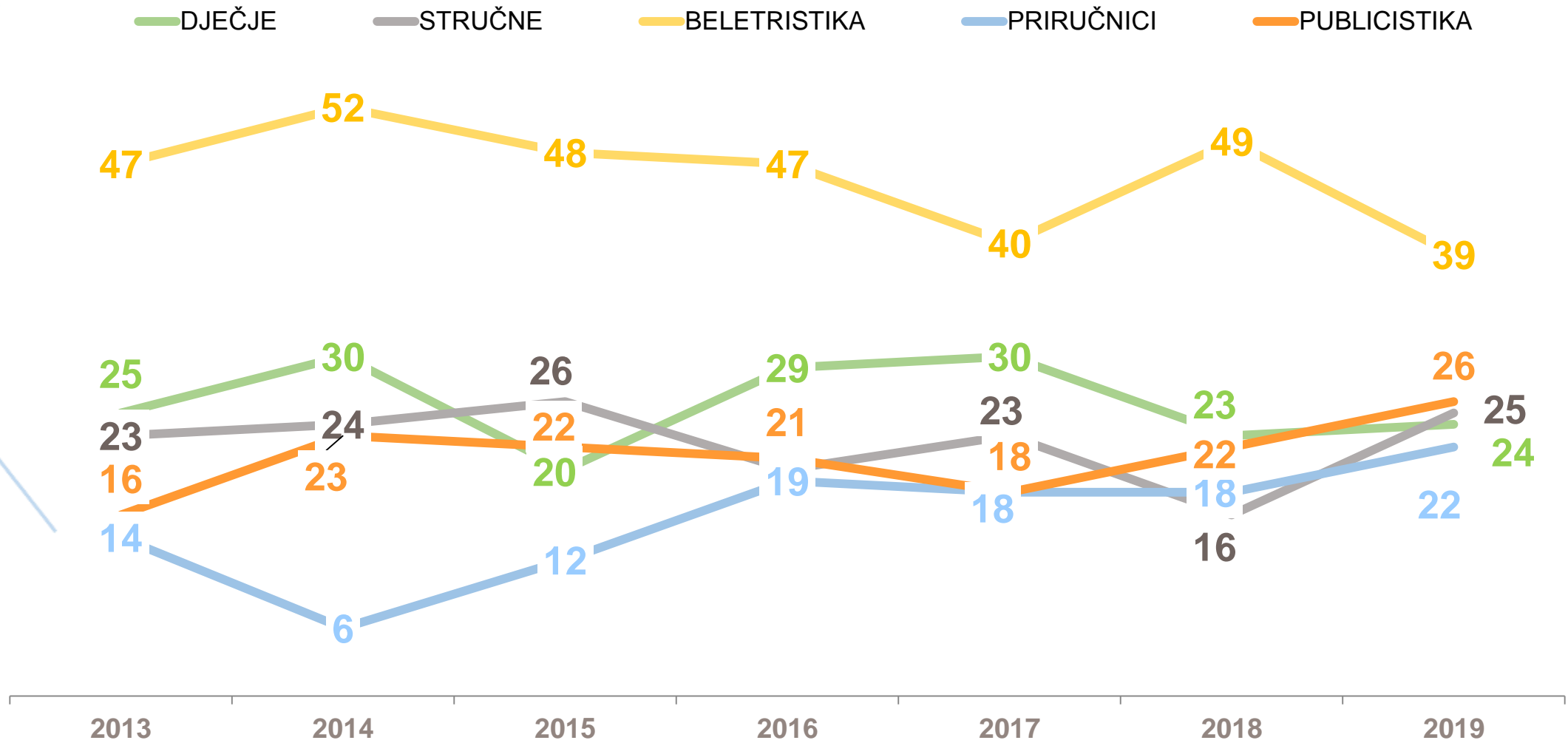
A MI ČESTO IMAMO...

„Ja u knjižari ne očekujem ovu dodatnu ponudu kemijski, fluorescentnih bilježnica. To je papirnica. To mora postojati, ali ne da je spojeno. Ja u takvim knjižarama očekujem da će mi netko još uvaliti ona kolica u koja moram ubaciti 2 kn.”

„Ako cijeli izlog blješti, nemaš uopće želju ući unutra.”

KAKVE KNJIGE KUPUJEMO?

KUPOVINA KNJIGA

N = 238 (KUPCI)

e knjiga

ČITATE LI BAREM POVREMENO E KNJIGE?

Čitam i kupujem

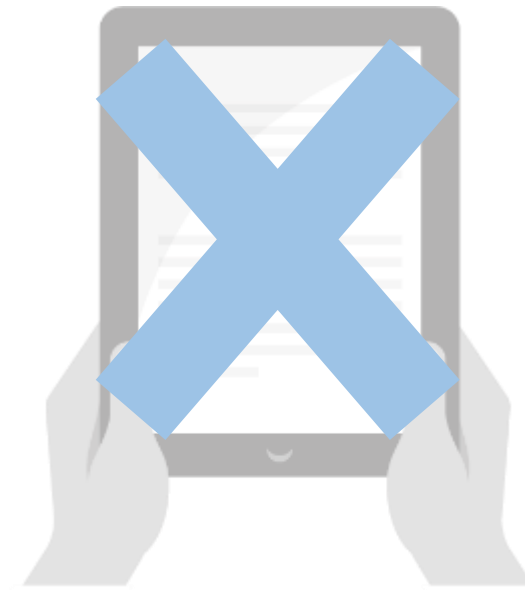
2%

Čitam, ali ne kupujem

12%

Ne čitam i ne kupujem

86%

E-KNJIGA MANJE JE PRIVLAČNA ZBOG:

Oči se umaraju gledajući u ekran

Nedostaje doživljaj knjige

Visoka cijena e-izdanja

Visoka cijena e-čitača

„Ja ne čitam e-knjige, ja volim knjigu opipati i listati.”

IAKO IMA I POZITIVNIH STRANA:

Veliki broj knjiga na jednom mjestu

Idealan za putovanje

Dostupne su knjige koje nisu prevedene u Hrvatskoj

„Trebao bi mi za Hvar gdje mi knjige nisu dostupne i ne mogu tegliti kofer. Žicam da mi ga poklone za rođendan, obećali su da hoće.”

POPULARIZACIJA ČITANJA

KORIŠTENJE NOVIH MEDIJA

od strane autora (FB, YouTube, podcast), čitatelja (FB, Instagram) i kritičara (podcast, FB)

„Da, John Green je užasno aktivan na mrežama i simpa je tip. On na YouTubeu ima neke emisije, pa izgleda da se i autor mora malo potruditi doprijeti do publike. Ne treba se opirati protiv društvenih mreža, jer ti mladi sigurno neće saznati za nešto putem HRT3 u 11 navečer.”

POPULARIZACIJA ČITANJA

AKCIJE KOJE PROVODE KNJIŽNIČARI

(tribine, akcije, knjižničari preporučuju, klubovi knjiga, gostovanja autora)

„Knjižnice imaju super policu 'knjižničari preporučuju'. Nisu to knjige koje su bezveze. 80% knjiga tamo možeš uzeti i bit će ok, bit će vrijedne čitanja.”

„Knjižničari imaju dosta tih nekih tribina. Klubove, natječaje, pokušavaju promovirati autore, dovesti ih u odnos s čitačima.”

POPULARIZACIJA ČITANJA

INTERLIBER

„Interliber je izuzetno posjećen. Doduše, to se pretvorilo u daj mi knjigu za 5 kn, ali nema veze, knjiga se vrti.”

„Interliber je meni super prilika. Mislim da je to super djeci koja nisu iz Zagreba. Mi zapravo nekada nismo ni svjesni koliko smo sretni što nam je sve dostupno. Kada sam došla na faks, nekim mojim kolegama je to bio super događaj jer su došli u Zagreb i mogli kupiti knjige.”

POPULARIZACIJA ČITANJA

A POMAŽU I...

More knjiga na Zrinjercu
Festival svjetske književnosti

Knjižni klubovi

Pričigin/Spikigin

Besplatna članarina u KGZ-u za mlade od 15 godina

POPULARIZACIJA ČITANJA

„Meni se, recimo, teško koncentrirati kada čitam. Svako malo gledam na mobitel. Kad nisam imao smartphone, bilo mi je lakše. Mogao sam tri sata samo listati knjigu. Danas mi je to teže jer mobitel je tu, sve je ubrzanije.“

